Heerde van de Toekomst

Duurzaam landgebruik

Trends en ontwikkelingen	Wat geven inwoners en partners mee?	Uitdagingen	Ambities	Uitwerking ambities
De overgang naar duurzame energiebronnen (energietransitie) moet worden gemaakt. Opslag van energie vraagt om ruimte en een robuust netwerk. Er wordt veel onderzoek gedaan naar nieuwe duurzame energiebronnen, die nu nog niet in beeld zijn. De bebouwde omgeving wordt in toenemende mate verduurzaamd. Het onderwerp leeft onder inwoners.	De overgang naar duurzame energiebronnen heeft impact op ons landschap. In het bijzonder impact op de Veluwe. Inpassen van windenergie ligt gevoelig. Zon op dak biedt nog vele kansen. Onderzoek ook andere mogelijkheden voor energieopwekking dan alleen de standaard mogelijkheden: biogas, waterstof, etc.	Het ruimtelijk inpassen van duurzame energiebronnen in een bestaand landschap (aard en schaal) met beperkte ruimte is complex (maatschappelijk draagvlak). Invulling geven aan de energietransitie in de gebouwde omgeving met ruimte voor de productie en opslag van duurzame energie. Eigen initiatief stimuleren om de overgang naar duurzame energie te kunnen maken. Betaalbaarheid speelt hier een belangrijke rol.	Een duurzaam en schoon energiesysteem	De ambitie is om als gemeente zo snel mogelijk, maar in elk geval in 2050 klimaatneutraal te zijn. Om dit te bereiken ligt er met name in de gebouwde omgeving een grote opgave op het gebied van energiebesparing, duurzame opwekking en verduurzaming van de warmtevoorziening. We zetten in op: - Energie besparen. Dit houdt in dat we de samenleving stimuleren om energiegebruik te optimaliseren in te zetten op besparing. - Opwekken van duurzame energie. We zien lokaal opwekken en opslaan van duurzame energie als een nieuwe functie die we moeten integreren in een bestaande omgeving. We nemen daarin onze verantwoordelijkheid en doen wat passend is bij de maat en schaal van Heerde. Gebruik en productie van energie liggen bij voorkeur dicht bij elkaar en zijn slim gecombineerd. Bestaand bebouwd gebied zien we als belangrijkste plek voor opwek en warmtewinning. Bijvoorbeeld door zon op dak. - Koppelkansen. Het opwekken van duurzame energie laten we zoveel mogelijk samengaan met andere opgaven, zoals het vergroten van de biodiversiteit, extensiveren van de landbouw, het versterken van het landschap of klimaatadaptatie. - Innovatie. We steunen en stimuleren innovatie concepten die bijdragen aan het worden van een klimaat neutrale gemeente. - Draagvlak. We betrekken de lokale samenleving bij het worden van een klimaat neutrale gemeente. We bevorderen zoveel mogelijk lokaal eigenaarschap en profiteren als gemeenschap van voordelen. - Beperken gezondheidsschade. Nadelige effecten op de gezondheid van de lokale samenleving en de effecten op de natuur zijn een belangrijk onderdeel van de afwegingen die we maken. - Alternatieve warmtebronnen. Voor de verduurzaming van de gemeente is de warmtetransitie een belangrijke opgave. Per wijk of kern maken we inzichtelijk wat de beste (efficiënt en betaalbare) duurzame alternatieven zijn ter vervanging van fossiele brandstoffen en staan open voor innovatie.
Weersextremen komen vaker voor (piekbuien, droogte, hitte). Hitte is van invloed op het grondwater (op peil houden) en de drinkwatervoorziening. Biodiversiteit neemt af door o.a. de klimaatverandering en de stikstofcrisis. Particuliere tuinen zijn vaak te versteend. Uitputting van het natuurlijk systeem.	Vanuit rentmeesterschap verantwoordelijkheid voor de natuur. Zorgen over afname biodiversiteit. Biodiversiteit moet omhoog. Grote opgaven op de Veluwe-niveau ook op Veluwe-niveau aanpakken. We moeten verstandig omgaan met onze grondstoffen en een veranderend klimaat. Natuur is belangrijk voor Heerde. Inwoners wonen in Heerde i.v.m. de natuurwaarden. Tevens grote aantrekkingskracht voor bezoekers.	Heerde moet zich voorbereiden op weersextremen. Een vitalere bodem en de biodiversiteit laten toenemen i.c.m. andere grote opgaven. De depositie van schadelijke stoffen tot een aanvaardbaar niveau terugbrengen. Balans vinden tussen menselijke invloed en een toekomstbestendig natuurlijk systeem.	Een toekomstbestendig natuurlijk systeem	We stimuleren natuurinclusief, landschapsinclusief en klimaatadaptief ontwerpen en bouwen. We zetten in op een duurzaam, veilig en efficiënt gebruik van bodem en ondergrond. Een zorgvuldige afweging van gebruik en bescherming van bodem en ondergrond is onderdeel van alle relevante ruimtelijke planprocessen. Een vitale bodem is gunstig voor de opbrengsten, de biodiversiteit en het vochtvasthoudend vermogen van de bodem. Binnen onze mogelijkheden streven we naar landgebruik zonder bestrijdingsmiddelen. Een uitzondering hierop betreft het gebruik (met mate) van enkel biologische bestrijdingsmiddelen. In samenwerking met onze partners willen we bijdragen aan een duurzaam water- en bodemsysteem door: - water te zien als ordenend principe. Functie volgt water. - maximaal besparen, vasthouden, bergen, aanpassen en afvoeren van water. Schoon en vuilwater dus niet onnodig met elkaar mengen. We zien afvalwater als bron van energie en grondstoffen.

Gemeente Heerde

Heerde van de Toekomst

Trends en ontwikkelingen	Wat geven inwoners en partners mee?	Uitdagingen	Ambities	Uitwerking ambities
De uitstoot van stikstof door o.a. de landbouw is belastend voor de gezondheid en de natuur. Eigen productie van lokale producten (voedsel) en lokale verkoop staat in de belangstelling. Men wil weten waar producten en voedsel vandaan komen. Kleinere landbouwbedrijven verdwijnen. Grote landbouwbedrijven worden groter. Toenemende aandacht voor functieverandering van erven door stoppende landbouwbedrijven.	De landbouwtransitie vraagt om een lange termijn visie. De transitie vraagt eveneens om steun. Boeren kunnen het niet alleen. Lokale producten kunnen beter onder de aandacht worden gebracht. Stoppende landbouwbedrijven en geen opvolging. Erven krijgen moeizaam nieuwe functies. Zoek naar mogelijkheden om samen met boeren aan opgaven in een gebied te werken.	Heldere ambities stellen om de omslag te kunnen maken naar een toekomstbestendige landbouw passend bij de maat, schaal en identiteit van Heerde. De kansen benutten om (een deel) van de landbouw om te vormen naar kringlooplandbouw met behoud van biodiversiteit en natuur. De kansen benutten om voormalige landbouwbedrijven een nieuwe functie te geven.	**Een toekomstbestendige landbouw**	We stimuleren boeren om hun verdienmodel meer divers te maken. We zetten in op verbreding van de diensten die boeren leveren. Naast voedselproducent, is de boer idealiter ook leverancier van maatschappelijke diensten zoals het vasthouden van water, opslaan van CO2 en het verhogen van de biodiversiteit. Daarnaast zetten we in op het verkorten van de boeren ketens en een toekomstbestendig voedselsysteem. Initiatieven die zich hiervoor inzetten, zoals kleinschalige horeca, natuur- en cultuurrecreatie bij de boer, verwelkomen we graag. We stimuleren de small wins. We stimuleren dat boeren verschillende ecosysteemdiensten in het buitengebied vervullen (inclusief boeren). Dankzij natuur-inclusieve handelingspraktijken ontstaat er weer ruimte voor natuur en biodiversiteit op landbouwgronden. Dit gaat goed samen met agrarisch ondernemerschap. We zien in het bijzonder kansen voor een deel van de landbouw naar een meer circulaire landbouw. Bestaande agrarische bedrijven kunnen door ontwikkelen, mits de belasting van het landschap en het milieu kleiner wordt (afwaartse beweging). Bestaande rechten worden gerespecteerd. We zien geen mogelijkheden voor nieuwe intensieve veehouderijen in onze gemeente. We willen meer ruimte bieden aan ontwikkelingen op voormalige agrarische erven ter bevordering van een vitaal buitengebied. Deze ontwikkelingen dienen bij te dragen aan het behoud en de versterking van de ruimtelijke kwaliteit van het erf en ons buitengebied. We zien in het bijzonder kansen om voormalige agrarische erven te transformeren naar woonerven passend bij de maat, schaal en identiteit van Heerde. Maatwerk met meerdere woningen op een nieuw te ontwikkelen erf is mogelijk afhankelijk van de kwaliteitsimpuls van het initiatief.

Gemeente Heerde